

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/3/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200132
Dátum vydania rozhodnutia:	06.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200132.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: S. T. - ARTIMA, IČO: 46 022 546, Centrálna č. 632/7, 08901 Svidník, zast.: JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Masarykova č. 2, 080 01 Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta č. 8 až 10, Bratislava, za účasti: 1/ Z. G. C., nar.: XX.XX.XXXX, s adresou E. XX/X, XX-XXX F., S. Q., 2/ Q. S. H., nar.: XX.XX.XXXX, s adresou R. XX, XX-XXX E., S. Q., 3/ S. A. E., r. č.: XXXXXX/XXXX, s adresou B. V. XX/X, XX-XXX Y., S. Q., 4/ Q. S., nar.: XX.XX.XXXX, s adresou M. XX, XX-XXX S., S. Q., 5/ A. F., nar.: XX.XX.XXXX, s adresou L. XX/X XX, XX-107 Y., S. Q., 6/ B. H., nar.: XX.XX.XXXX, s adresou M., XX-XXX S., S. Q. a 7/ Z. E., nar.: XX.XX.XXXX, s adresou X., XX-XXX K., S. Q., o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí správneho orgánu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13. novembra 2014, č. k. 12Scud/1/2014-34, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13. novembra 2014, č. k. 12Scud/1/2014-34 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, nakoľko po preskúmaní rozhodnutí žalovanej vo vzťahu k žalobným námietkam k porušeniu práv žalobcu dospel k záveru, že rozhodnutia a postup žalovanej sú v súlade so zákonom. Zároveň účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia rozsudku, rovnako ako aj zo spisu krajského súdu vyplýva, že na pojednávaní dňa 13.11.2014 krajský súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 12Scud/1/2014 - 12Scud/9/2014 s tým, že konanie bude vedené pod sp. zn. 12Scud/1/2014.

3. Pod sp. zn. 12Scud/1/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 52570-3/2013-BA zo 04.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pani B. P. O., zamestnankyne žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-9/2013-PO z 09.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely uznesenia len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že pani B. P. O. nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

4. Pod sp. zn. 12Scud/2/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 46850-3/2013-BA z 03.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána Z. G. C., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-6/2013-PO z 09.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

5. Pod sp. zn. 12Scud/3/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 46751-2/2013-BA z 03.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána Q. S. H., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-čl/2013-PO z 13.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

6. Pod sp. zn. 12Scud/4/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 46998-3/2013-BA zo 06.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána S. A. E., zamestnanca proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-22/2013-PO z 12.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

7. Pod sp. zn. 12Scud/5/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 52226-2/2013-BA z 12.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána Q. S., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22835-23/2013-PO zo 14.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

8. Pod sp. zn. 12Scud/6/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 46748-2/2013-BA z 03.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána A. F., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-35/2013-PO z 13.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák.

č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila. Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

9. Pod sp. zn. 12Scud/7/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 52228-2/2013-BA z 12.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána B. H., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-43/2013-PO z 13.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

10. Pod sp. zn. 12Scud/8/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 46954-3/2013-BA z 02.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána Z. E., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22839-29/2013-PO z 12.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

11. Pod sp. zn. 12Scud/9/2014 bolo vedené konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 46753-2/2013-BA z 03.12.2013 ktorým žalovaná o odvolaní žalobcu ako zamestnávateľa a pána B. K. O., zamestnanca žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 22835-9/2013-PO z 12.08.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia rozhodla tak, že podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolanie zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov potvrdila.

Týmto prvostupňovým rozhodnutím rozhodla tak, že hore uvedenej osobe nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenia a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa S. T. - ARTIMA tam určeným dňom podľa slovenskej legislatívy.

12. Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním (č. I. 44) z dôvodu, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že vyššie uvedeným žalobám v celom rozsahu vyhovie a zruší napadnuté rozhodnutia žalovanej v spojení s rozhodnutiami prvostupňového orgánu a prisúdi žalobcovi náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

13. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná (č. I. 49) v tom zmysle, že navrhuje aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

14. Následne bol krajskému súdu doručený návrh na vstup účastníka konania, a to zamestnanca - B. K. O.. Žalobca uviedol, že bol aj účastníkom správneho konania a rozhodnutím a postupom žalovanej a jej organizačnej zložky došlo k porušeniu viacerých subjektívnych práv na strane žalobcu i zamestnanca. Navrhoval preto, aby vstúpil do konania na strane navrhovateľa.

II.

15. Najvyšší soud Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

16. Z pripojených administratívnych spisov vyplýva, že správne orgány konali v správnych konaniach okrem žalobcu aj s jednotlivými zamestnancami žalobcu, ktorých sa jednotlivé rozhodnutia správnych orgánov aj priamo dotýkajú, nakoľko sa rozhodovalo o vzniku ich povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti.

V jednotlivých spisoch krajského súdu sa väčšinou nachádzajú žiadosti spoločného právneho zástupcu uznesenia o pribratí zamestnancov do konania ako účastníkov súdneho prieskumu. Pozornosti Najvyššieho súdu však neuniklo, že krajský súd opomenul, napriek požiadavke zákonodarcu, v záhlaví rozsudku uviesť celý okruh účastníkov vrátane účastníkov do konania pribratých.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

17. Pri prieskume uvedeného nedostatku a jeho vplyvu na zákonnosť súdneho prieskumu vykonaného krajským súdom Najvyšší súd zo spisu krajského súdu sp. zn. 12Scud/9/2014 zistil, že v tejto veci krajský súd pristúpil k doručovaniu uznesenia o pribratí účastníka pána B. K. O. (č. l. 28 - avšak podľa právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu nie K. ale správne K.) prostredníctvom medzinárodnej doručenky „Avis de réception“. Uvedená doručenka (č. l. 29) bola vrátená krajskému súdu späť ako nedoručená s poznámkou „Adresata nie zastano - Awizovano“.

Na uvedenom základe, hoci krajský súd mohol v zmysle predpisov Európskej únie využiť aj iné formy medzinárodnej justičnej spolupráce pri doručovaní, krajský súd prostredníctvom uznesenia č. k. 12Scud/9/2014-33 z 13.10.2014 ustanovil uvedenému účastníkovi (K. O.) opatrovníka z dôvodu, že si menovaný neprevzal súdnu zásielku.

18. V uvedenom spise krajského súdu sa však nenachádza žiadny pokyn ani potvrdenie doručenia informácie opatrovníčke (viď č. l. 31), že na deň 13.11.2014 krajský súd vytýčil pojednávanie vo veci. Doručované je iba právnenému zástupcovi žalobcu, zúčastnených osôb 1/ až 7/ a žalovanej.

19. Ďalej počas odvolacieho konania bol Najvyššiemu súdu doručený návrh právneho zástupcu z 27.02.2015, aby do konania súd v zmysle § 92 ods. 1 a § 250 ods. 2 O.s.p. pribral jeho zamestnanca pána - B. K. O., r. č. XXXXXX/XXXX, K. XX, XX-XXX Y., S..

Z uvedeného nepochybne vyplýva, že ani uvedený zamestnanec nemal vedomosť, že už bol medzičasom do konania pribratý.

20. V danej veci preto krajský súd nepostupoval riadne v intenciách citovaných ustanovení. Neumožnenie účasti na pojednávaní, kde došlo k zamietnutí žaloby, ktorá bola podaná aj v jeho prospech (viď rovnaké právne zastúpenie), vyúsťuje v záver, že by jeho práva prípadným zrušením preskúmaného správneho rozhodnutia nepochybne mohli byť dotknuté.

21. Pokiaľ krajský súd nekonal so všetkými účastníkmi správnych konaní, poprípade ich označenie neuviedol v rozsudku, tak svojím postupom odňal právo na súdny proces tým účastníkom, ktorí nimi boli aj v správnom konaní a ktorým právo byť účastníkom preskúmovacieho konania zaručuje Občiansky súdny poriadok, a teda im odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

22. V zmysle ustálenej súdnej judikatúry pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

23. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 O.s.p. z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

24. Najvyšší súd sa vzhľadom na procesné pochybenie vecou samou nezaoberal. Povinnosťou krajského súdu bude na základe prípisu JUDr. Dušana Remetu z 27.02.2015 rozhodnúť, či odpadla skutočnosť, ktorá viedla krajský súd k pribratiu opatrovníka, zabezpečiť mu doručenie uznesenia o pribratí do konania a opätovne vo veci rozhodnúť, a po rozhodnutí vo veci samej im doručiť konečné rozhodnutie vo veci, poprípade iba ich právnomu zástupcovi.

25. Aby Najvyšší súd čiastočne odstránil pochybenie krajského súdu, tak v záhlaví svojho uznesenia uviedol právoplatne pribraté osoby.

25. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.